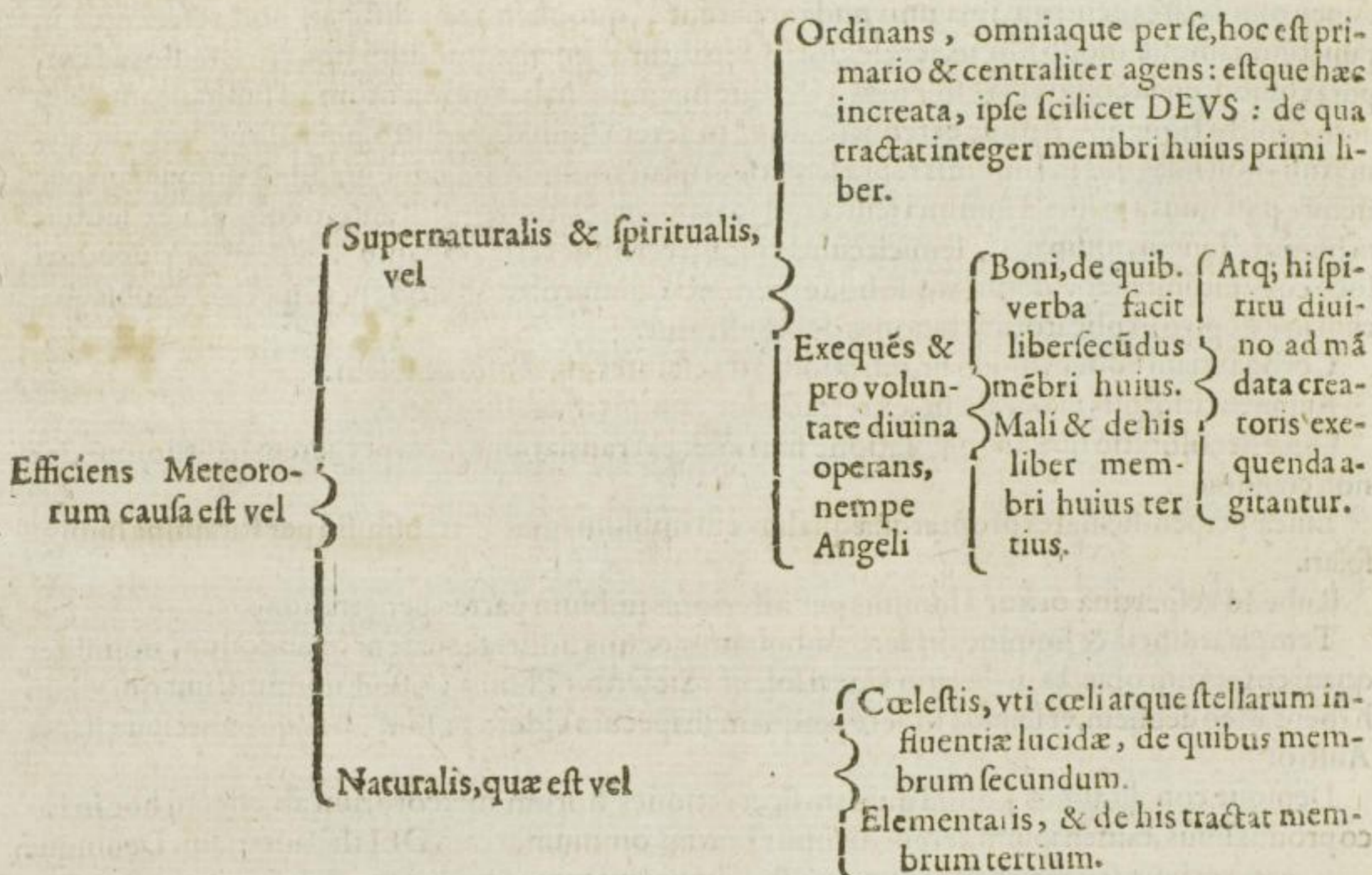

PORTIONIS QVARTÆ

PARS SECVNDA

De causa Meteororum Efficiente.

C A P. I.

De causa efficiente in genere.

MIRVM est, ipsos Peripateticos posuisse causæ efficientis definitionem esse quod sit, vnde principium motus & quietis est, & tamen hi actum actuum seu primum rerum omnium motorem ignorare vel saltem agnoscere noluerunt, loco cuius qualitates primas, quas actiuas vocant, intelligere volentes, atque ita effectus, à motore, verbo nempe diuino, omnia creante atque illuminante procedentes, pro efficiente male acceperunt & nonnulli profundius in istius primi motoris naturam perquirentes, eum esse ipsum Fati actum & quasi naturam internam concluderunt. Nos vero ex sacrarum literarum doctrina instructi dicimus, solum rerum omnium actorem solumque in omnibus motorem esse DEVM, videlicet verbum diuinum seu Spiritum sanctum. *Verbo Domini inquit David firmati sunt cæli, & spiritu ab ore eius omnis virtus eorum.* Vnde non modo mundus & mundi partes ab eo quasi solo actore perficiuntur, sed etiam omnis actus, & virtus, & opus in eo, siue sit terræ seu cæli & elementorum, perficiuntur mediante eius spiritu. Hinc alibi dictum est: *Venite videte opera DEI, Dicite Deo quam reuerendus es factis tuis, Psal. 66. 5.* Et alibi. *DEVS quicquid vult facit in cælis ac in terra per maria & omnes abyssos, Psal. 135. 7.* Et alibi. *Opera tua sunt mirabilia & ampla, quæ omnia fecisti in sapientia, Psal. 103. 24.* At fortassis respondent nonnulli, hæc esse intelligenda & accipienda de rebus in creatione editis, & non de naturali rerum productione atque progressionem, & quod meteo varia, quæ secundum temporis statum atque dispositionem oriuntur, non proueniant à Deo, sed à rebus à Deo creatis, & à calore seu frigore tanquam primariis in natura qualitatibus, agentibus. At DEVS bone, quam absurdum est existimare, calorem posse procreari, nisi vbi sit natura ignea, cuius est indefinenter